

החמטה למאבק Task Force on
בסחר Human
בנשים Trafficking &
ובזנות Prostitution

אתגרים בשיקום כלכלי של שורדות זנות והמאבק
למיגור תופעת הזנות והסחר בנשים בישראל

2023

הכניסה לזנות

על פי ידע שנאסף בארגוני הסיוע המטפלים בנשים וגברים
בזנות - הכניסה למעגל הזנות היא ברוב המקרים של המקרים
בגיל ההתבגרות.
מחקרים מצביעים על כך שאחוז גבוה מאוד מבין מי שנמצאים
בזנות סבלו מהתעללות מינית/פיזית או הזנחה בילדותם.

הסקר הלאומי על תופעת הזנות 2016

62% אימהות לילדים,

ל-81% מהן ילדים מתחת

לגיל 18

5.5

מספר צרכני הזנות הממוצע לאישה ביום.

רבע מהנשים דיווחו על 7 צרכני זנות ויותר

ביום.

71% דיווחו על השארות בזנות

בהווה

בשל קשיים כלכליים

3,000

קטינות וקטינים מנוצלים בזנות

במדינת ישראל

בעשור האחרון מתו בישראל לפחות **120 נשים** בזנות,

כתוצאה מהמצאותן במעגל הזנות

גילן הממוצע הוא **40 שנים**.

חוק איסור צריכת זנות, התשע"ט 2019 -

מהפכה משפטית ותודעתית

מטרת החוק

"להביא לצמצום הזנות באמצעות קביעת איסור צריכת זנות, כחלק ממהלך משולב הכולל **חינוך והסברה לציבור והרחבת דרכי טיפול ושיקום לאוכלוסיות בזנות... הכרה במאפייניה הפוגעניים של הזנות ובנזקים הכרוכים בה**".

העבירה והעונש

"העונש על צריכת זנות הוא קנס בסך 2,000 ₪, ובעבירה חוזרת כפל קנס".

מתחילת אכיפת החוק חולקו כ-4000 קנסות לצרכני זנות.

התאמת שירותי השיקום והרחבתם

מאז חקיקת החוק מתגייסות עוד ועוד מרשויות המדינה למאמץ החשוב והמהפכני של שיקום נשים בזנות, ויוצרות מענים ייעודיים המותאמים לצרכים המורכבים של אוכלוסיות בזנות:

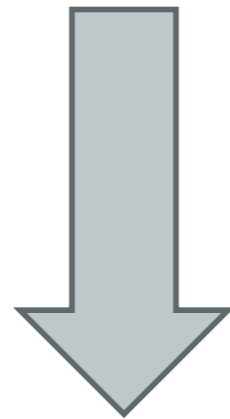
- מודל חדלות פירעון לאוכלוסיות בזנות - משרד המשפטים
- נוהל ביטוח לאומי מוכוון טראומה לאוכלוסיות בזנות - הביטוח הלאומי
- מודל חנינות מיוחד - משרד המשפטים ובית הנשיא
- מחיקת רישום פלילי משטרתי - משטרת ישראל

החטה לחאבק

**בסחר
בנשים
ובזנות**

שיקום

בסקר שערך משרד הרווחה בקרב אוכלוסיות בזנות
66% השיבו כי כניסתן לזנות נבעה ממצוקה כלכלית
ו-71% העידו כי מצוקה כלכלית היא הסיבה להימצאותן
בזנות בהווה.

**שיקום פיננסי הוא שלב קריטי ביציאה ממעגל הזנות -
הכוונת המערכת הבנקאית ליצירת מסלול לסיוע בשיקום
כלכלי היא כלי מרכזי ומשמעותי בתהליך זה**

חסמים לשיקום פיננסי

- הרוב המוחלט של הנשים שנקלעו למעגל הזנות הן נשים שנפגעו לאורך חייהן. מדובר באוכלוסייה שהיכולת שלה לתת אמון באנשים ובמוסדות המנסים לסייע לה נפגעה באופן קשה.
- הקושי ביצירת אמון יחד עם החשש ממפגש עם תחום מאיים ולא מובן כמו התחום הפיננסי, לפעמים בפעם הראשונה כאדם בוגר, מובילים לשאיפה לצמצום האפשרי של כל אינטראקציה עם מוסד פיננסי. הימנעות זו מובילה לחוסר מיצוי של ההזדמנויות הפיננסיות של הפונה, מה שמקשה עוד יותר על היציאה ממעגל הזנות.
- דעות קדומות וסטיגמות על נשים בזנות, עלולות להביא להחמרה נוספת במצבן של הפונות בשל הצורך להתמודד עם שאלות חודרניות או יחס פוגעני.

חסמים לשיקום פיננסי

- היכרות והבנה של המצב על ידי הפקיד/ה המלווה במוסד הפיננסי ופעולה רגישה ומותאמת שלו/ה, יכולות לפוגג את החשש, ובדרך זו להנגיש את כלל השירותים וההזדמנויות.
- כך לדוגמה – א.נשים המנסים להשתקם ממעגל הזנות יתקשו להציג תלושי משכורת או יחוו קושי כשיידרשו לדווח לפקיד על מקור ההכנסות שלהם.
- הבנה והיכרות עם התהליך תאפשר גם למוסדות הפיננסיים להבין טוב יותר מה האפשרויות שהם יכולים להציע לאוכלוסייה זו, במסגרת החובה הכפולה שלהם – מחד להתנהלות שקופה ומיטבית מול כל לקוח ולקוח בהתחשב בצרכיו האישיים, ומאידך לשמירה על יציבות הבנק.

הסיפור של מרואן (שם בדוי)

מרואן, אזרח ישראלי המטופל במרפאת לוינסקי בתל אביב ביקש לפתוח חשבון בנק. למרואן לא היו תלושי משכורת להציג. בסניף הוא נשאל שאלות אודות מקור הכסף שלו ובהמשך על סיבת היותו בזנות. מרואן נלחץ מאוד מהתהליך והשאלות ולא הבין את תכליתן, יצא מהבנק בבושת פנים והחליט שלא לפתוח חשבון בנק. לאחר התערבות והכוונה של הפיקוח על הבנקים פתחו עבור מרואן חשבון ללא קושי.

בהמשך מרואן ביקש לקבל כרטיס אשראי. פקיד הבנק דרש ממרואן לכתוב באנגלית וכאשר לא ידע איך ולא הצליח להסביר את עצמו, הבקשה סורבה ללא הסבר או הצעה של חלופה אחרת. שוב, לאחר התערבות והכוונה של הפיקוח על הבנקים

הוסבר לו שיכול לקבל כרטיס דיירקט שענה על צרכיו לפחות באופן חלקי, וכך נעשה.

מתוך עדותה של י'

"כשאת יוצאת החוצה את עדיין עם דפוסי החיים של הזנות. עד שהמדינה מכירה בך ובטראומה שלך, ועד שאת מתארגנת על חשבון בנק, צ'קים קצבה מביטוח לאומי, את מגיעה למצב כלכלי קשה ולא מסיימת את החודש וגם לא יודעת איך. את רגילה לחיות עם כסף בארנק עד שנגמר, לא עם משכורת חודשית, ומה זה בכלל?"

לוקח זמן עד שאת מאמינה בכלל שמגיע לך להיות מחוץ לזנות. את נכנסת לאט לאט גם למעגל עבודה, למעגל חיים שאת בכלל לא מכירה ואז את מקבלת משכורת ראשונה, תלוש ראשון. עדיין לסכום אין ערך אצלך כי את מכירה רק הרבה כסף זמין בבת אחת. לאט לאט את מתחילה להיוולד מחדש. מה שאנשים בני 40 50 סיימו לעשות את רק מתחילה לעשות, להכיר, להתרגל להכול, להתרגל לכסף פעם בחודש, להתרגל לסגור חודש.

ואז כשעוברת השנה הראשונה בחייך מחוץ לזנות זה עוד לא שם באמת. את מבינה, אבל לא מבינה. הסביבה מפרגנת אבל עדיין קשה להאמין שבאמת יצאתי. שנתיים הראשונות זה לא באמת, הרי עשור לא האמנתי שבכלל אצא משם. עכשיו שנים יקח להאמין שכן יצאתי. אחרי שלוש שנים עם הרבה בעיות כלכליות, נפילות,

עליות, מגיעה השנה הרביעית ורק עכשיו אני באמת מבינה! אני יצאתי מהזנות!"